

3.2 Inhoud, afname en werken met de resultaten

3.2.1 Inhoud

Informatie over het doel en de inhoud van de digitale toetsen vindt u in hoofdstuk 1 van de handleiding bij de papieren toetsen en in de Inhoudsverantwoording.

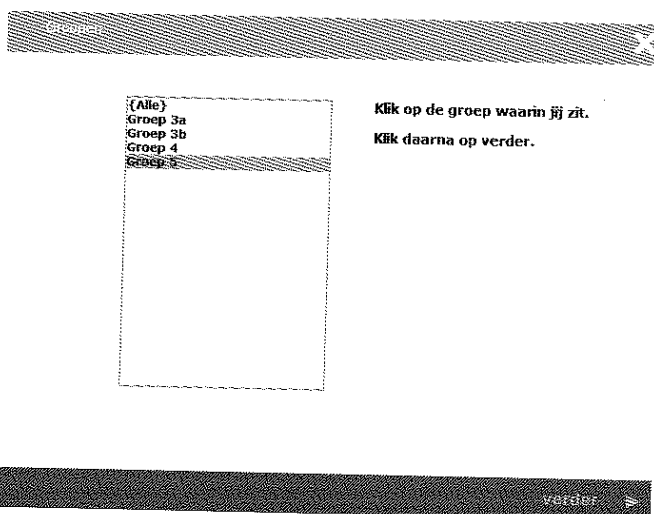
De inhoudsbeschrijving die daar gegeven wordt, geldt zowel voor de papieren als de digitale variant van de toetsen.

De papieren en digitale toetsen van een bepaald afnamemoment zijn uitwisselbaar. Dat betekent dat een school op een afnamemoment zelf kan kiezen of de papieren of de digitale variant van de toetsen wordt afgenomen. Beide versies bij leerlingen op één afnamemoment afnemen is **niet** toegestaan, omdat de papieren en de digitale variant uit grotendeels dezelfde opgaven bestaan. Als leerlingen twee keer dezelfde opgaven in een kort tijdsbestek maken, kan er sprake zijn van herinneringseffecten met als gevolg dat de scores niet betrouwbaar zijn.

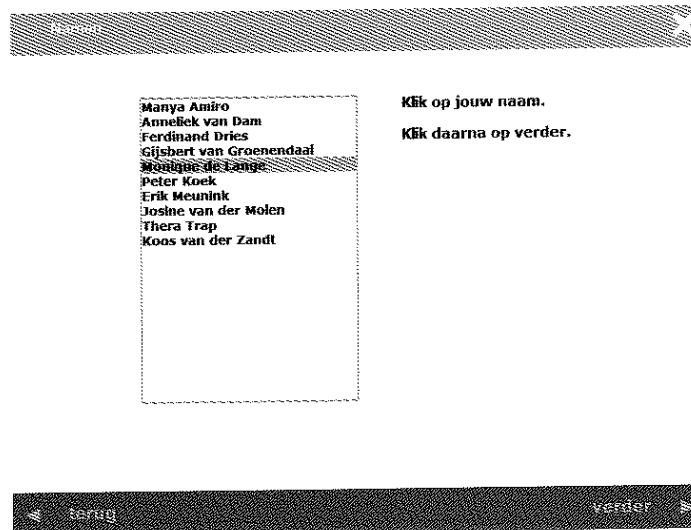
3.2.2 Afname

Om het toetsprogramma te starten selecteert u via *Start – Alle programma's – Cito – Rekenen-Wiskunde* het afnameprogramma. Klik op *Afnameprogramma* en het startscherm van de toetsen Rekenen-Wiskunde verschijnt. Vanaf dit ogenblik is het niet meer mogelijk om iets anders op het werkstation of de pc te doen dan het maken van een toets. Pas na het afsluiten van het programma komen andere programma's weer beschikbaar. Het doorlopen van de toets wijst zich vanzelf. De computer leidt de leerling door de toets. De instructies die nodig zijn voor het maken van de toets worden door de computer gegeven. We volstaan hier met een summier beschrijving.

Klik in het startscherm op *Start*. In de lijst die nu verschijnt, staan de groepen vermeld. Selecteer de groep van de leerlingen die een toets gaan maken en klik op *verder*, of laat de leerling zijn of haar groep selecteren en op *verder* klikken.

In het volgende scherm staan de namen van alle leerlingen voor wie een afname in de administratiemodule gepland is. Laat de leerling zijn of haar naam uit de lijst selecteren door erop te klikken of selecteer zelf de naam.

Door nu op de pijl *verder* te klikken verschijnt het startscherm van de geplande toets Rekenen-Wiskunde. Kijkt u of de leerling nu op *start*, dan verschijnt een scherm met de naam van de leerling die de toets gaat maken. Als op *verder* wordt geklikt, begint de toets met de inleidende instructie.

We adviseren u om de toets zelf een keer door te lopen om een goed beeld te krijgen van wat een leerling te wachten staat. Wilt u de toets zelf doorlopen, voeg dan **tijdelijk** uw eigen naam als leerlingnaam toe in de administratiemodule en plan voor uzelf een afname van de toets (zie paragraaf 3.1). Start dan de toets en selecteer uw naam in de lijst met namen. U kunt de toets nu volledig doorlopen. Klik daarna in de administratiemodule echter niet op één van de rapporten om het resultaat te zien! Dat heeft immers weinig zin. Bovendien wordt de afname binnen ToetsNet Portal geregistreerd en zal uw school ervoor moeten betalen. Het is beter om het record met uw naam te verwijderen uit de administratiemodule.

Tijdens het maken van de toets moet een leerling uw hulp of die van een begeleider kunnen invoeren. Dit geldt met name voor technische problemen. Vanzelfsprekend krijgt een leerling geen inhoudelijke hulp tijdens de toetsafname. Hoewel het maken van de toets voor iedere leerling een individuele aangelegenheid is, kunt u de afname natuurlijk wel klassikaal inleiden. Doe dit bijvoorbeeld als volgt:

Julie gaan (straks) één voor één aan de computer een toets maken. Als je achter de computer zit, zet je eerst de koptelefoon op. Nadat je op de naam van je groep (bijvoorbeeld groep 5a) en je naam hebt geklikt kun je aan de toets beginnen. Een stem vertelt je precies wat je moet doen.

Bij de toets geeft de computer de leerling instructie over hoe hij of zij te werk moet gaan bij het maken van de toets. De leerling kan de afname-instructie niet overslaan. Het is wel mogelijk om een vraag over te slaan. Overgeslagen vragen worden aan het einde van de toets opnieuw aan de leerling voorgelegd.

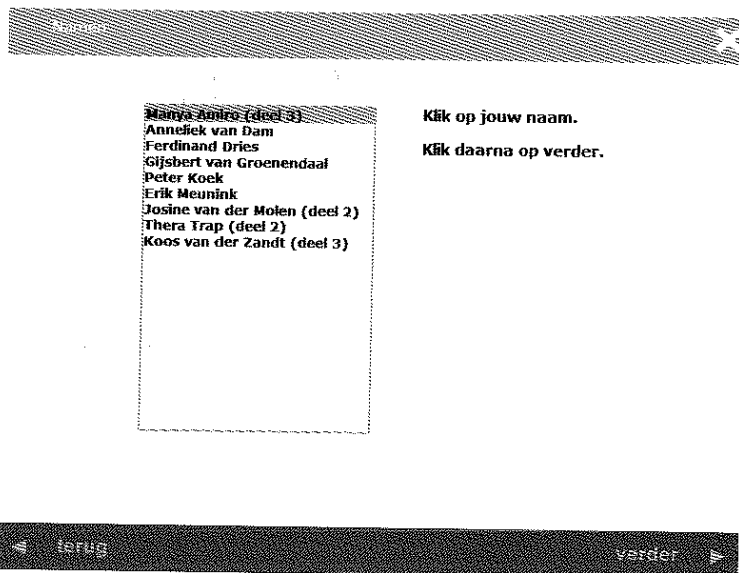
Zorg ervoor dat bij elke afname bij de computer een (leeg) blaadje papier en een potlood ligt. Vertel de leerling dat hij het uitrekenpapier mag gebruiken om bijvoorbeeld tussenuitslagen op te schrijven of een getallenlijn te tekenen.

Het is mogelijk om het maken van de toets af te breken door gelijktijdig de <Alt>-toets en <F4>-toets in te drukken. De tot dat moment gegeven antwoorden worden dan in de administratiemodule opgeslagen. De naam van de betreffende leerling verdwijnt niet uit de namenlijst. Wordt de toets voor of door dezelfde leerling weer geopend, dan start het programma weer bij het begin. Na het

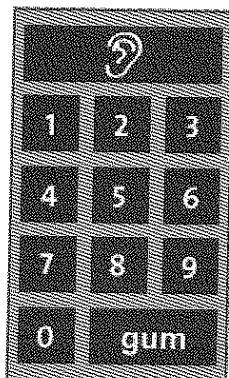
startscherm van de betreffende toets komt de leerling meteen bij de opgaven terecht (de voorbeeldopgaven worden overgeslagen). Bij de opgaven staan de antwoorden die de leerling gegeven heeft nog in het antwoordvak en de leerling kan meteen op de knop *verder* klikken totdat hij bij de opgave komt waar hij was gebleven.

Als een leerling de toets afsluit, verschijnt het scherm van het bureaublad weer. Voor een volgende leerling begint de opstartprocedure opnieuw.

De naam van een leerling die klaar is met de hele toets, verdwijnt uit de lijst. Heeft een leerling deel 1 gemaakt en afgesloten, dan zal achter zijn of haar naam nu in de namenlijst tussen haakjes deel 2 staan. Heeft een leerling van de toets eind groep 5 deel 2 gemaakt en afgesloten, dan zal achter zijn of haar naam nu in de namenlijst tussen haakjes deel 3 staan.

Voor het maken van de toetsen voor groep 5 is het wenselijk dat er een koptelefoon op de pc is aangesloten. Nadat de leerling achter de pc heeft plaatsgenomen zet hij de koptelefoon op. Pas daarna wordt de toets gestart.

Aan de rechterkant van het scherm staat het bedieningspaneel. Daarop staan alle cijfers, een knop met het woord *gum* erop en een knop met een oortje erop. Elke opgave wordt op een nieuw scherm gepresenteerd. Op het nieuwe scherm staat telkens de tekst van de opgave. De leerling kan deze tekst zelf lezen. De leerling kan, als hij dat wil, de tekst ook laten oplezen door de computer. De leerling moet dan op het oortje klikken. Desgewenst kan de leerling de tekst meerdere keren beluisteren.

Met de gum kan de leerling een antwoord wissen. Als een leerling klaar is met een opgave klikt hij met de muis op het woord *verder* (rechts beneden in het scherm) en komt hij bij de volgende opgave.

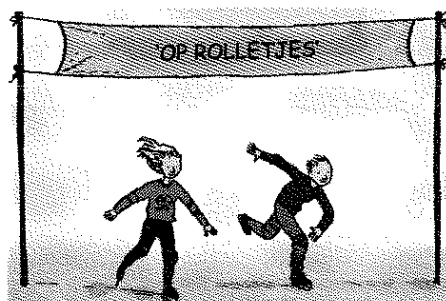
In de toetsen komen de leerlingen verschillende typen opgaven tegen. Elke toets begint met een instructie voor de leerling waarbij werkwijze (inclusief het gebruik van de knoppen gum en oor) en de verschillende typen opgaven aan de orde komen. Bij die instructie krijgt de leerling ook uitleg over de cijferbalk die bij elke toetsopgave onderaan het scherm staat.

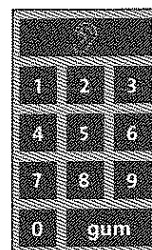
In de cijferbalk kan de leerling zien met welke opgave hij of zij bezig is. Om die opgave staat namelijk een blauw vierkant. Ook kan hij zien welke opgaven hij al gemaakt heeft (de nummers van die opgaven zijn groen) en welke opgaven hij nog moet maken (de nummers van die opgaven zijn blauw).

Bij de meeste opgaven moeten de leerlingen één antwoord geven. Dat doen ze door op het goede cijfer of de goede cijfers te klikken.

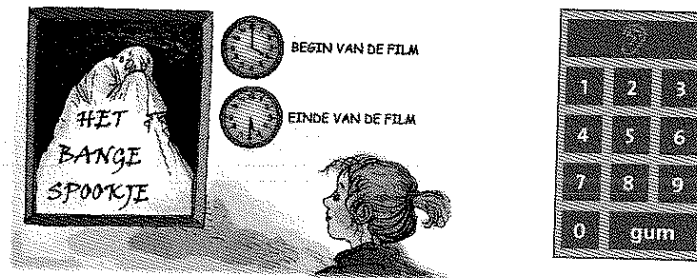

Er zijn 175 meisjes en 125 jongens lid van 'Op rolletjes'.
Hoeveel kinderen zijn dit in totaal?

Bij enkele opgaven moeten meerdere antwoorden gegeven worden. De leerling doet dat door eerst in het vakje te klikken en daarna op het goede cijfer of de goede cijfers.

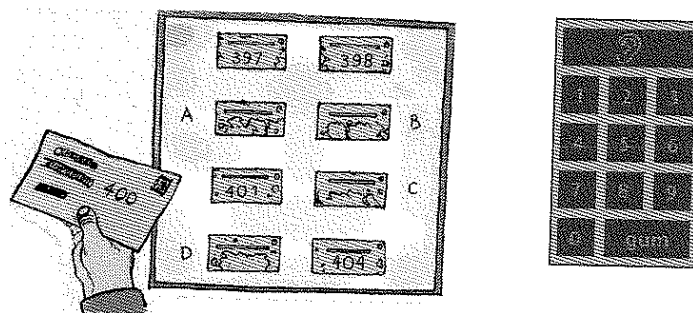

Hoe lang duurt de film?

uur en minuten

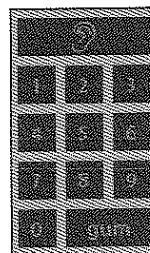
Bij enkele andere opgaven moet er door de leerling een keuze uit gegeven antwoorden worden gemaakt door het goede plaatje aan te klikken, waar vervolgens een groene rand om verschijnt. Een voorbeeld is de opgave waarbij de kinderen moeten aangeven in welke brievenbus de brief voor huisnummer 400 moet.

In welke bus moet een brief voor huisnummer 400?
Klik bus A, B, C of D aan.

Enkele opgaven worden in klassieke meerkeuzevorm gepresenteerd. De leerling kiest daarbij het goede alternatief door op het goede antwoord te klikken of te klikken in het rondje voor het goede antwoord.

Wat zal op het etiket achter 125 staan?

- ☐ gram
- ☐ liter
- ☐ kilo
- ☐ centimeter

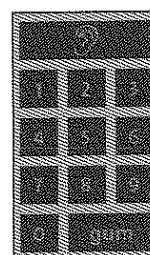

Bij enkele opgaven moet er door de leerling een keuze uit gegeven antwoorden worden gemaakt door meerdere goede getallen of plaatjes aan te klikken, waar vervolgens een groene rand om verschijnt.

Klik de getallen aan die groter zijn dan 68.

70
81 67
59 49

Wij adviseren u om bij het eerste deel de toets voor de leerling klaar te zetten. Doorloop zelf de schermen totdat de voornaam van de leerling die de toets gaat maken op het scherm staat. U bent er dan zeker van dat de antwoorden van de leerling onder de juiste naam opgeslagen worden. Bij het tweede deel begint de toets meteen nadat in de lijst met namen op de naam van de leerling is geklikt die de toets gaat maken.

3.2.3 Werken met de resultaten

Welke rapporten er zijn en hoe de rapporten opgevraagd kunnen worden, is beschreven in paragraaf 3.1.3. Hoe u vervolgens de resultaten naar het Computer-programma LOVS kunt exporteren is beschreven in paragraaf 3.1.4. Nadat u het groepsrapport (via de administratiemodule) en de leerlingrapporten (via het

Computerprogramma LOVS) hebt geproduceerd komt de fase van de interpretatie. Daarbij gaat het om de vraag wat de gevonden resultaten voor uw onderwijs betekenen. Het groepsrapport en de leerlingrapporten laten zien hoe de rekenvaardigheid van de leerlingen zich heeft ontwikkeld. Hoe u de resultaten op leerlingniveau en groepsniveau moet interpreteren kunt u lezen in hoofdstuk 4 van de handleiding bij de papieren toetsen. In hoofdstuk 5 van diezelfde handleiding vindt u informatie om de kwaliteit van de resultaten van de leerlingen op schoolniveau te interpreteren. Voor een inhoudelijke interpretatie van de resultaten verwijzen we naar de Inhoudsverantwoording.

3.3 Hulp bij het werken met de digitale toetsen Rekenen-Wiskunde

Het is mogelijk dat u binnen het programma toetsen Rekenen-Wiskunde op een probleem stuit dat u niet zelf kunt oplossen. Als u ook na bestudering van de handleiding de oplossing niet kunt vinden, dan kunt u telefonisch of per e-mail contact opnemen met de helpdesk van het LOVS. Een deskundige op het gebied van de software in het algemeen en van de toetsen Rekenen-Wiskunde in het bijzonder zal uw probleem dan proberen op te lossen.

Om uw probleem zo goed en snel mogelijk op te lossen, willen we u vragen bij het bellen of e-mailen van de helpdesk rekening te houden met de volgende aandachtspunten:

- Bel of e-mail alleen met problemen die te maken hebben met de toetsen Rekenen-Wiskunde. Algemene computerproblemen of problemen met Windows kan de helpdesk helaas niet voor u oplossen.
- Geef een duidelijke omschrijving van uw probleem.
- Geef zo duidelijk mogelijk aan welke handelingen tot het probleem geleid hebben. Als u het probleem niet kunt 'reproduceren', kunnen wij de oorzaak meestal niet achterhalen. We kunnen uw probleem dan helaas niet in behandeling nemen.
- Als u met de helpdesk belt, gaat u dan achter de computer zitten, zodat u tijdens het gesprek de aanwijzingen van de medewerker kunt opvolgen. De medewerker zal proberen uw probleem direct aan de telefoon op te lossen. Lukt dat niet of neemt dat te veel tijd in beslag (meer dan vijf minuten), dan wordt uw probleem in behandeling genomen. U krijgt dan op een later tijdstip antwoord.

U kunt de helpdesk bellen op werkdagen van 8.30 – 17.00 uur. Doorgaans zult u direct een medewerker aan de lijn krijgen. Het kan incidenteel voorkomen dat u gevraagd wordt uw probleem of vraag in te spreken op een antwoordapparaat.

Buiten de genoemde uren, in het weekeinde en op feestdagen, kunt u uw probleem of vraag inspreken op een antwoordapparaat. U wordt dan de eerstvolgende werkdag teruggebeld.

De helpdesk is bereikbaar via het nummer van de klantenservice: 026 – 352 11 11. (menukeuzes 1-5-1).

U kunt ook een e-mail met een beschrijving van uw probleem of uw vraag sturen naar complvs@cito.nl. Binnen één werkdag krijgt u antwoord op uw e-mail. Vermeld uw naam, uw klantnummer, de naam en het volledige adres van de school, inclusief uw telefoonnummer.

1) In het Computerprogramma LOVS kunt u twee toetsen Rekenen-Wiskunde tegenkomen: de 'oude' toets Rekenen-Wiskunde 2002 en de nieuwe toets Rekenen-Wiskunde 200x. Hierbij staat 200x voor het laatste jaar van uitgifte, bijvoorbeeld 2008. U moet de nieuwe toets gebruiken. Alleen voor de nieuwe toets zijn digitale taken (deze hebben 'digi' in de naam staan).